

ที่ สสส. ว.๐๑/๖๒๔๕ /๒๕๔๘

๒๕ เมษายน ๒๕๔๘

เรื่อง มูลค่าความเสียหายเนื่องจากอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ระหว่างวันที่ ๘-๑๓
เมษายน ๒๕๔๘

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารเรื่อง มูลค่าความเสียหายเนื่องจากอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์
ระหว่างวันที่ ๘-๑๓ เมษายน ๒๕๔๘ จำนวน ๘๐ ชุด
๒. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง ความสูญเสียเนื่องจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน จำนวน
๘๐ ชุด
๓. หนังสือ เส้นทางแห่งอุบัติเหตุ จำนวน ๘๐ ชุด

ด้วยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้ร่วมกับศูนย์ศึกษานโยบายเพื่อ
การพัฒนา คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมี ดร.วรเวศม์ สุวรรณระดา เป็นหัวหน้า
คณะวิจัย เรื่องความสูญเสียเนื่องจากอุบัติเหตุจราจรทางบกในประเทศไทย ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ปี
๒๕๔๘ ระหว่างวันที่ ๘-๑๓ เมษายน ๒๕๔๘ สรุปพบว่า มูลค่าความสูญเสียอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุทาง
ถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์ปี ๒๕๔๘ เพียง ๑๐ วัน ที่มีผู้เสียชีวิต ๕๒๒ คน บาดเจ็บ ๑๖,๓๕๕ คนนั้น
มีมูลค่าความสูญเสียรวมสูงถึง ๒,๖๒๔ ล้านบาท และหากรวมความสูญเสียด้านจิตใจ เข้าไปด้วยแล้ว
มูลค่าความสูญเสียจะสูงถึง ๓,๒๖๓ ล้านบาท

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพจึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบผลการวิจัยดังกล่าว
เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของภาครัฐเพิ่มเติม และขอเสนอมาตรการเพื่อลดความสูญเสียอัน
เนื่องมาจากอุบัติเหตุของรัฐบาลและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความ
เห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

๑. การกำหนดกลุ่มเป้าหมายสำคัญที่ควรพุ่งเป้าให้มากขึ้นในช่วงต่อไป คือผู้ขับขี่จักรยานยนต์
ในท้องถิ่น นอกจากการเพิ่มความเข้มข้นของมาตรการที่ทำอยู่ในปัจจุบันแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้
ประชาชนและองค์กรในระดับท้องถิ่นเข้ามาร่วมกันแก้ปัญหาจริงจึงมากยิ่งขึ้น

/ ๒. การบังคับใช้กฎหมาย...

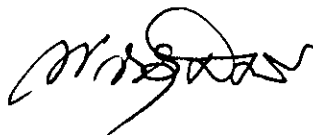
๒. การบังคับใช้กฎหมายควรดำเนินงานต่อจากช่วงเทศกาลให้ต่อเนื่อง การตั้งด่านตรวจจับควรใช้การคุมตรวจอย่างสม่ำเสมอ

๓. มาตรการหนึ่งที่ช่วยลดปัญหาการเกิดอุบัติเหตุได้ดีในช่วงเทศกาลและน่าจะขยายเป็นการบังคับใช้ถาวร คือ การให้กระทรวงพลังงานออกกฎกระทรวง ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณสถานีบริการน้ำมัน

๔. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ อย่างต่อเนื่องเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนให้ตระหนักเรื่องความปลอดภัยอย่าง ให้เกิดจิตสำนึกของความไม่ประมาท และต้องให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่สูญเสียมากที่สุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพนิจ จารุสมบัติ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

สำนักสนับสนุนการสร้างสุขภาวะและลดปัจจัยเสี่ยงหลัก

โทร.๐๒-๒๕๘๐๕๐๐ ต่อ ๑๓๑๓, ๑๓๑๐

โทรสาร ๐๕-๒๕๘๐๕๐๑

ผลการศึกษาเรื่อง "มูลค่าความสูญเสียเนื่องจากอุบัติเหตุทางถนน ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ระหว่างวันที่ 8-17 เมษายน 2548"

ตามที่ ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี พินิจ จารุสมบัติ ประธานคณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีดำริในการประชุมคณะกรรมการกองทุนฯ ครั้งที่ 1/2548 ว่า ควรจะมีการนำเสนอผลความเสียหายจากอุบัติเหตุจราจรอย่างรอบด้านในลักษณะของมูลค่า เพื่อสื่อสารให้สาธารณชนได้เข้าใจขอบเขตของปัญหาได้ชัดเจนขึ้น และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของภาครัฐเพิ่มเติม

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จึงได้จัดทำผลการวิจัยมูลค่าความสูญเสียอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี 2548 โดยอาศัยฐานการคิดคำนวณจากงานวิจัยเรื่อง "ความสูญเสียเนื่องจากอุบัติเหตุจราจรทางบกในประเทศไทย" ซึ่ง ดร.วรเวศม์ สุวรรณระดา ศูนย์ศึกษานโยบายเพื่อการพัฒนา คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหัวหน้าคณะวิจัย ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กระบวนการของการศึกษานี้ เป็นการวิจัยที่ศึกษาผลกระทบจากอุบัติเหตุจราจรโดยครอบคลุมผลกระทบที่รอบด้านกว่าที่เคยศึกษามา โดยได้ข้อสรุปโดยย่อดังนี้

มูลค่าความสูญเสียอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี 2548 เพียง 10 วัน ที่มีผู้เสียชีวิต 522 คน บาดเจ็บ 16,395 คนนั้น พบว่า มีมูลค่าความสูญเสียรวมสูงถึง 2,624 ล้านบาท และหากรวมความสูญเสียด้านจิตใจ (จากแนวทางการคำนวณของ ADB) เข้าไปด้วยแล้ว มูลค่าความสูญเสียจะสูงถึง 3,263 ล้านบาท (ตารางที่ 1 และ 2)

โดยองค์ประกอบของความสูญเสีย แยกเป็น

1. การขาดงานของผู้เสียชีวิต ประมาณ 1,709 ล้านบาท
2. ค่ารักษาพยาบาลของผู้บาดเจ็บ ประมาณ 147 ล้านบาท
3. ความสูญเสียเนื่องจากการขาดงานของผู้บาดเจ็บระหว่างรักษาตัว 74 ล้านบาท (รวมส่วนของการขาดงานของผู้ดูแลด้วย)
4. ความสูญเสียด้านทรัพย์สิน 306 ล้านบาท
5. การขาดงานของผู้บาดเจ็บจนพิการ 385 ล้านบาท

ในขณะที่มูลค่าความสูญเสียเนื่องจากอุบัติเหตุจราจรทางบกทั้งปีจะสูงถึงประมาณ 106,994 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาโดยใช้ข้อมูลปี 2545 เป็นฐาน

เหตุที่มูลค่าความสูญเสียจากผลกระทบของอุบัติเหตุจราจรค่อนข้างจะสูงมาก เนื่องจาก เกิดเหตุขึ้นกับเยาวชนและวัยแรงงานเป็นหลัก โดย ผู้ประสบภัยถึงกว่าร้อยละ 40 อยู่ในช่วงอายุ 15-29 ปี เป็นเพศชายร้อยละ 80 และเป็นหัวหน้าครัวเรือนถึงร้อยละ 46 ดังนั้น การสูญเสียส่วนใหญ่จึงเป็นทั้งการสูญเสียแรงงานซึ่งเป็นกำลังหลักของครอบครัวและยังมีการสูญเสียระยะยาวของ

ผู้ประสบภัยจำนวนมากที่พิการ และต้องการการดูแลจากครอบครัวและสังคมจากวัยเด็กและหนุ่มสาวไปจนตลอดชีวิต

โดยข้อสังเกตและข้อเสนอแนะมาตรการลดความสูญเสียอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุจราจร ที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ได้เสนอจากบทเรียนของการประเมินผลการทำงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์และจากผลการศึกษานี้ประกอบด้วย

1. มูลค่าความเสียหายจากผลกระทบของอุบัติเหตุจราจรทางบกต่อปีจากผลการศึกษา สูงเกือบร้อยละ 2 ของ GDP และมีผลกว้างขวางทั้งต่อมิติการผลิต และสังคม จึงเป็นเรื่องคุ้มค่าที่ภาครัฐและทุกภาคส่วนในสังคมจะมาร่วมกันลงทุนลงแรงในเรื่องนี้ให้มากขึ้น

2. กลุ่มเป้าหมายสำคัญที่ควรพุ่งเป้าให้มากขึ้นในช่วงต่อไป คือผู้ขับขี่จักรยานยนต์ในท้องถิ่น โดยพบอุบัติเหตุสูงสุดเกิดในผู้ขับขี่จักรยานยนต์ถึงร้อยละ 85 และการเกิดอุบัติเหตุบนถนนสายรองถึงร้อยละ 53 ดังนั้น นอกจากการรักษาความเข้มข้นของมาตรการที่ทำอยู่ในปัจจุบันแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ประชาชนและองค์กรในระดับท้องถิ่นเข้ามาร่วมกันแก้ปัญหาจริงจังมากยิ่งขึ้น

3. การบังคับใช้กฎหมายเป็นอภยุทธศาสตร์สำคัญควรดำเนินงานต่อจากช่วงเทศกาลให้ต่อเนื่อง การตั้งด่านตรวจจับควรใช้การสุ่มตรวจอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะการตรวจคนที่ขับขี่หรือซ้อนท้ายมอเตอร์ไซค์โดยไม่สวมหมวกกันน็อค หรือคนที่ดื่มแล้วขับ

4. มาตรการหนึ่งที่ช่วยลดปัญหาการเกิดอุบัติเหตุได้ดีในช่วงเทศกาลและน่าจะขยายเป็นการบังคับใช้ถาวร คือ การห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณสถานบริการน้ำมัน โดยควรให้กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน ที่กำลังจะมีการยกร่างกฎกระทรวงสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง พรบ.ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2542 บรรจุการห้ามจำหน่ายสุราในสถานบริการน้ำมันไว้ด้วย

5. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ จะต้องดำเนินอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนให้ตระหนักเรื่องความปลอดภัยอย่าง ให้เกิดจิตสำนึกของความไม่ประมาท และต้องให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่สูญเสียมากที่สุด

6. ผู้ว่าราชการจังหวัด ชีโอโอ ซึ่งเป็นคนที่รับผิดชอบหลักในการดูแลเรื่องอุบัติเหตุของจังหวัด ต้องประสานทุกภาคส่วนเพื่อให้การทำงานของเข้มแข็งและเข้าถึงถนนในท้องถิ่นให้มากขึ้น

7. ควรให้มีการให้การสนับสนุนต่อผู้เสียหายโดยโครงข่ายคุ้มครองทางสังคม การฟื้นฟูสมรรถนะผู้พิการ และสนับสนุนให้มีการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ก่อเหตุ

ตาราง 1: ลักษณะของผู้เสียชีวิต ผู้บาดเจ็บ และยานพาหนะที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ

ลักษณะความสูญเสีย		ลักษณะของผู้ประสบภัย / ยานพาหนะ	
ผู้เสียชีวิต รวม 522 คน	แบ่งตามเพศ	เพศชาย	422 (80.8%)
		เพศหญิง	100 (19.2%)
	แบ่งตามช่วงอายุ	0-14 ปี	35 (6.7%)
		15-19 ปี	63 (12.1%)
		20-24 ปี	91 (17.4%)
		25-29 ปี	81 (15.5%)
		30-39 ปี	95 (18.2%)
		40-49 ปี	80 (15.3%)
		50 ปีขึ้นไป	77 (14.8%)
ผู้บาดเจ็บ รวม 16,395 คน	แบ่งตามการรับเข้ารักษาในรพ.	รับเข้ารักษา	6,498 (39.7%)
		ไม่ได้รับเข้ารักษา	9,897 (60.3%)
จำนวนยานพาหนะ รวม 12,782 คัน	แบ่งตามประเภทยานพาหนะ	รถมอเตอร์ไซด์	10,936 (85.6%)
		รถจักรยานยนต์	836 (6.5%)
		รถเก๋ง / แท็กซี่	302 (2.4%)
		รถตู้	24 (0.2%)
		รถโดยสารสาธารณะ	53 (0.4%)
		รถบรรทุกหนัก	77 (0.6%)
		ประเภทอื่นๆ	554 (4.3%)

ที่มา: ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์ปี 2548

ตาราง 2: สรุปมูลค่าความสูญเสียเนื่องจากอุบัติเหตุจราจรทางถนนระหว่างช่วงสงกรานต์ 2548*

ประเภทความสูญเสีย		มูลค่าความสูญเสีย (บาท) ⁽¹⁾	วิธีการคำนวณ โดยย่อ
[1] การขาดงานของผู้เสียชีวิต ชาย 422 คน / หญิง 100 คน ⁽²⁾	ชาย	1,427,396,230	ผู้เสียชีวิตแต่ละช่วงอายุ ⁽²⁾ × รายได้ตลอดชีพหากมีชีวิต ⁽³⁾
	หญิง	282,593,207	
	รวม (A)	1,709,989,437	
[2] การขาดงานของผู้บาดเจ็บจนพิการ (ไม่ทำงาน) ผู้ดูแล 32.41% ⁽⁵⁾	ชาย	242,772,372	จำนวนผู้บาดเจ็บจนพิการ ⁽⁴⁾ × รายได้ตลอดชีพหากไม่พิการ และทำงาน ⁽³⁾ จำนวนผู้ดูแล: ผู้ป่วย = 1:1
	หญิง	48,109,673	
	ผู้ดูแล	94,274,871	
	รวม (B)	385,156,915	
[3] การขาดงานของผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยนอก 9,897 คน / ผู้ป่วยใน 6,498 คน	ผู้ป่วยนอก	2,899,821	จำนวนผู้ป่วยแต่ละประเภท ⁽⁶⁾ × จำนวนวันรักษาพยาบาล ⁽⁷⁾ × ค่าจ้างเฉลี่ยต่อวัน จำนวนผู้ดูแล: ผู้ป่วย = 1:1
	ผู้ป่วยใน	34,270,452	
	ผู้ดูแล	37,170,273	
	รวม (C)	74,340,546	
[4] ค่ารักษาพยาบาล ผู้ป่วยนอก 9,897 คน / ผู้ป่วยใน 6,498 คน	ผู้ป่วยนอก	6,059,685	จำนวนผู้ป่วยแต่ละประเภท ⁽⁸⁾ × ค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ย ⁽⁷⁾
	ผู้ป่วยใน	141,760,642	
	รวม (D)	147,820,327	
[5] ความเสียหายของทรัพย์สิน	(E)	306,806,712	ประเมินความสูญเสียต่อ ผู้เสียหาย 1 รายจาก "สถิติคดี จราจรทางบกทั่วประเทศ" โดย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
[6] ความสูญเสียด้านจิตใจ	เสียชีวิต	341,997,887	20% ของ (A)
	บาดเจ็บหนัก ⁽⁹⁾	297,729,231	50% ของ (B) และ [3] [4] เฉพาะผู้ป่วยใน
	บาดเจ็บเล็กน้อย	118,593	1% ของ [3] [4] เฉพาะผู้ป่วย นอก
	รวม (F)	639,845,711	
ความสูญเสียเนื่องจากอุบัติเหตุ (G=A+B+C+D+E+F)		2,624,113,937	
ความสูญเสียเนื่องจากอุบัติเหตุ รวม Human Cost (G+H)		3,263,959,649	

หมายเหตุ: * อัตราการเพิ่มค่าจ้าง 6% และ discount rate 3%

(1) ราคามูลค่าของปี 2545

(2) ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์ปี 2548

(3) คำนวณโดยโครงการวิจัย "ความสูญเสียเนื่องจากอุบัติเหตุจราจรทางบกในประเทศไทย" ศูนย์ศึกษาวิจัยและส่งเสริมการพัฒนาศูนย์เศรษฐกิจและสังคมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยได้รับทุนสนับสนุนจาก สสส.

(4) ประเมินการขาดงานของผู้บาดเจ็บของกระทรวงสาธารณสุขในอดีต ส่วนอัตราส่วนผู้บาดเจ็บจนพิการนั้นประมาณการจากข้อมูลปี "การสำรวจ
ความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ. 2545" (ย่อว่า "สำรวจคนพิการ 2545") ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมาณ 0.53%

(5) อัตราส่วนผู้ดูแลกรณีพิการไม่ทำงานและพิการแต่ทำงาน คำนวณจาก "สำรวจคนพิการ 2545"

(6) ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์ปี 2548

(7) ประมาณการจากงานวิจัยในอดีตและรายงานอนามัยและสวัสดิการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

(8) ในการคำนวณนี้ ใช้ค่าผู้บาดเจ็บที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเหมือนผู้บาดเจ็บหนัก(สาหัส) ส่วนค่าผู้บาดเจ็บที่ไม่ได้เข้ารับการรักษาใน
โรงพยาบาลให้เหมือนผู้บาดเจ็บเล็กน้อย

(1 เล่ม)

ความสูญเสียเนื่องจากอุบัติเหตุจราจรทางบกในประเทศไทย

-วิเคราะห์ระดับความคุ้มค่าของงบประมาณถนนปลอดภัยและพฤติกรรมเสี่ยงผู้ขับขี่-

ศูนย์ศึกษานโยบายเพื่อการพัฒนา
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สสส. สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

(16กม)

เส้นทาง
...แห่ง

100